Nr 294 NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM

Kraków, Poniedziałek 21 Grudnia 1925.

Rok XLIV.

Prenumerata miesięczna: zł
Bez odnoszenia . . . . 4.—
Z odnoszeniem . . . . . 4.50 „
Z przesyłką pocztową 4.50 „
Za granicą . . . . . . 8·— „
Cena numeru 20 groszy
Adres Redakcji:
ul. Jagiellońska L. 10.
Telefon 41. Międzymiast. 1572.
Adres Administracji:
ul. Jagiellońska L. 10.
Telefon 241.

NOWA REFORMA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu

KRAKÓW
P. T.
Bibljoteka Jagiellońska
Egz. obowiązkowy.

Ceny ogłoszeń
za 1 wiersz milimetrowy:
Zwykłe . . . . . 15 gr.
Nekrologi . . . . 30 „
Nadesłane . . . . 35 „
Po kronice . . . 45 „
Na I-szej stronie . . 50 „
Drobne od słowa . . 7 „
(najmniej 10 słów)
Układ tabelaryczny 50% drożej.
Zamiejscowe o 50% drożej.
Załączniki wedle umowy.
Nr czeku P. K. O. 400.402.

W niedzielę 20 b. m. o godz. 8½ wieczór w Starym Teatrze
VII. Koncert abonament. z cyklu „Koncertów Mistrzowskich"
BRONISŁAW
HUBERMAN
słynny skrzypek-wirtuoz
Bilety w cenie od zł 3 do 10 są do nabycia w koncertowej kasie zamawiań u J. Lipskiego, przy ulicy Sławkowskiej L. 8.
Uwaga: Karty wolnego wstępu (koloru zielonego) na koncert ten wyjątkowo nieważne.

NIE BLAGA
GWIAZDKOWA
lecz ceny faktycznie niskie!
Obuwie solidne męskie i damskie
złotych 20—26 i 30.
Buty z cholewami 65·— złotych
poleca 2087
W. KAPERA
KRAKÓW SŁAWKOWSKA 24
ŚW. TOMASZA 29

Ważna decyzja ministra skarbu

Kraków, 19 grudnia.

Po dwuletniem błądzeniu i szukaniu dróg naprawy naszego życia gospodarczego przez rząd poprzedni, który, niestety, cały ten czas zmarnował i zniszczył niemal wszystkie nasze zasoby materjalne — znaleźliśmy się **nareszcie na właściwej drodze.**

Zarządzenia obecnego rządu w dziedzinie odbudowy zniszczonego życia gospodarczego i zrujnowanej waluty, zmierzają do celu. Pan minister skarbu, Zdziechowski, jak również i cały rząd, zdaje sobie dokładnie sprawę, że nasze życie gospodarcze utyka nietylko z powodu wydętego budżetu państwowego, na pokrycie którego społeczeństwo nie może ze siebie wydobyć dostatecznej ilości pieniędzy pod formą rozmaitego rodzaju podatków, lecz przedewszystkiem w braku odpowiednio wysokiego obiegu banknotów złotowych, któreby dostatecznie zasiliły nasze życie gospodarcze, a więc umożliwiły przedsiębiorstwom przemysłowym utrzymanie swoich warsztatów w ruchu, dały robotnikom pracę, jednem słowem, **abyśmy mogli stwarzać nowe dobra.** W tym celu koniecznem jest bezwzględne powiększenie kapitału zakładowego Banku Polskiego, odpowiedniego podkładu, któryby nam zezwolił na wypuszczenie w myśl statutu Banku odpowiedniej ilości pieniądza. Społeczeństwo nasze jest dzisiaj zupełnie wyczerpane i ono nie mogłoby w tym kierunku nic zdziałać. Pozostawała nam jedyna droga, to jest zwrócenie się o pożyczkę do finansistów Anglji i Ameryki, których należało zainteresować Bankiem Polskim. Długo przeciw tej koncepcji opierały się czynniki, w rękach których przez dwa lata rządów p. Grabskiego spoczywał los całego państwa.

Na szczęście, rząd obecny stoi na innem stanowisku i rozumie bardzo dobrze, że państwo nasze wymaga pomocy zewnętrznej doświadczenia wiekowego sztuki rządzenia, której niestety nam brak, której, pozbawieni z górą półtora wieku własnego państwa, nie mogliśmy się jej nauczyć. Przyznanie się do tego nie jest żadnym wstydem ,ani też stwierdzeniem swej niższości wśród narodów cywilizowanych, przeciwnie, może ono być tylko przyjęte z sympatją przez inne, starsze od nas i bardziej doświadczone w sztuce rządzenia państwem kraje zachodnie.

To też z uznaniem przyjąć należy decyzję obecnego gabinetu, że, nie bacząc na demagogiczne krzyki niektórych naszych, acz niestety, licznych domorosłych polityków i ekonomistów, przedewszystkiem zwrócił się do potężnych finansistów amerykańskich o pożyczkę na wzmocnienie **podkładu naszej instytucji emisyjnej.** Pan minister Zdziechowski udzielił wczoraj autorytatywnych zapewnień, że starania te **uwieńczone zostały pomyślnym wynikiem** i że delegat Polski w Ameryce, p. Młynarski, **podpisał umowę z firmą „Bankers Trust" w Nowym Jorku w sprawie 100-miljonowej pożyczki dolarowej** za wydzierżawienie monopolu tytoniowego. Wiadomość ta, która nie może budzić wątpliwości, jest niezwykle pocieszającą, albowiem uzyskanie pożyczki ulatwi nam sanację życia gospodarczego, pozwoli nam na **dostosowanie obiegu pieniądza do potrzeb gospodarczych,** a głównie do **obniżenia stopy procentowej,** której obecny poziom, niezwykle wysoki, jest główną, a może i jedyną przyczyną drożyzny naszej produkcji.

Rozumiemy dobrze, że trust amerykański, godząc się na przyznanie nam wysokiej pożyczki, musiał zastrzec sobie odpowiednie warunki gwarantujące mu zarówno zwrot pożyczki po upływie przewidzianego umową terminu, dalej oprocentowanie, jak również i takie użycie pożyczki przez nasze państwo, że przyczyni się do uzdrowienia naszego życia gospodarczego. To też należy się spodziewać, że prócz pieniędzy amerykańskich wyśle trust nowojorski swoich **przedstawicieli do zarządu Banku Polskiego, oraz do zarządu monopolu tytoniowego.** — Czy ta kontrola w czemkolwiek naruszy naszą suwerenność, względnie czy zaszkodzi ona nam w opinji świata? Otóż podnieść z naciskiem musimy, iż pozyskanie doradców zagranicznych, a nawet kierowników pewnych działów Banku Polskiego należy przyjąć tylko z zadowoleniem.

Jak ostatnia debata sejmowa wykazała, liczne nadużycia, jakie się działy zarówno w Banku Polskim jak i w innych naszych działach administracyjnych, możliwe były tylko z powodu braku z jednej strony należytej kontroli, z drugiej strony z rozpanoszenia się systemu protekcyjnego i korupcyjnego, przy pomocy którego przez blisko dwa lata p. Grabski utrzymywał się przy rządzie. Społeczeństwo ma już dość tego marnowania grosza publicznego i dobrze rozumie, że kontrola obcych finansistów, zainteresowanych w rozwoju naszej instytucji emisyjnej i w rozbudowie monopolu tytoniowego, nie dopuszczą do nadużyć. To nam tylko wyjdzie na pożytek, z drugiej zaś strony nauczymy się gospodarować. Nie należy również zapominać, że społeczeństwo nasze daleko więcej ufa obcym, aniżeli swoim współobywatelom. **Obecność więc kapitału zagranicznego i przedstawicieli tego kapitału w radzie Banku Polskiego,** obudzi przedewszystkiem zaufanie do wszelkich poczynań tej instytucji i do waluty naszej. — Utrzymanie się trwałe każdej waluty na pewnym poziomie zależne jest w lwiej części od nastroju ludności, wśród którego obiega. To też współpraca kapitału amerykańskiego w Polsce, niewątpliwie przyczyni się do zwrotu w nastroju psychicznym ludności naszego państwa, co przyniesie tylko korzyść naszemu życiu gospodarczemu.

Jeżeli dalej podniesiemy, że rząd obecny przystępuje równocześnie do sanacji walutowej i gospodarczej, a więc do redukcji budżetu, odpowiedniego do siły podatkowej ludności, dalej do zrównoważenia bilansu płatniczego i handlowego, oraz przygotowuje odpowiednią politykę inwestycyjną i akcję kredytową dla handlu i przemysłu, to musimy przyznać, że rząd obecny wkroczył na właściwą drogę, wiodącą do sanacji całego państwa.

Życzyćby sobie należało, aby rząd p. premjera Skrzyńskiego tą drogą szedł aż do osiągnięcia rzeczywistego sukcesu. W. S.

Rzeczoznawca finansowy wyjeżdża z Ameryki do Polski

Nowy Jork, 19 grudnia (PAT). Dr Kemmerer, wybitny rzeczoznawca rządowy do spraw finansowych, **wyjeżdża w dniu dzisiejszym do Warszawy, celem odbycia tam konferencji w sprawach finansowych.**

Rada Banku Polskiego wypowiedziała się przeciwko dymisji prezesa Karpińskiego

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19 grudnia. W czwartek rano **prezes Banku Polskiego, Karpiński, odbył dłuższą konferencję z ministrem skarbu Zdziechowskim.** Bezpośrednio potem udał się p. Karpiński **na nadzwyczajne posiedzenie Rady Banku.** Na posiedzeniu tem była dyskutowana możliwość **ustąpienia p. Karpińskiego.** Rada Banku opowiedziała się jednak **za polityką swego prezesa** i postanowiła, aby p. Karpiński nie wnosił dymisji. Ustąpienie więc p. Karpińskiego mogłoby nastąpić **na skutek wydania opinji specjalnej komisji do zbadania polityki finansowej Banku,** a powołanej przez ministra skarbu. W sferach Banku panuje naturalnie przekonanie, że komisja taka **nie będzie powołana do życia.** W godzinach popołudniowych przybyła do prezesa Karpińskiego delegacja urzędników Banku Polskiego, która oświadczyła swe zaufanie prezesowi oraz ażeby nie podlegał suggestji prasowej. (Tu nie chodzi o to, czy do p. prezesa Banku mają zaufanie jego urzędnicy, lecz wyłącznie o to, czy zaufanie to ma do niego rząd, Sejm, a wreszcie kraj. U. R.).

Liga Narodów zaprosiła Stany Zjedn., Niemcy i Rosję do udziału w obradach komisji rozbrojeniowej

Genewa, 19 grudnia (PAT). Sekretarjat generalny Ligi Narodów rozesłał do rządów **Stanów Zjednoczonych, Niemiec i Rosji zaproszenia, aby te rządy wyznaczyły swoich przedstawicieli dla wzięcia udziału w obradach rozpoczynającej swe prace dnia 15 lutego w Genewie przygotowawczej komisji międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej.** Pismo sekretarjatu przytacza następnie przewidziany program prac konferencji, poczem oświadcza co następuje: Badania Rady Ligi Narodów w tych sprawach doprowadziły do **jednomyślnego wniosku,** że wobec politycznych, gospodarczych i technicznych trudności ,komplikujących sprawę zbrojeń i inne związane z nią problematy, **widoki na całkowite rozwiązanie** tych probelmatów istnieją tylko o tyle, o ile będą one traktowane wszystkie **łącznie oraz przy udziale wszystkich narodów,** a zatem metody dalszych badań w sprawie rozbrojenia muszą mieć charakter **uniwersalny.** Rada Ligi Narodów jest zdania, że nadeszła chwila dla zbadania praktycznych możliwości, w jaki sposób dałyby się zmniejszyć zbrojenia pod kierownictwem i odpowiedzialnością poszczególnych rządów a zarazem wyraża nadzieję, że może liczyć na całkowite współdziałanie zainteresowanych rządów przy tem wielkiem dziele, dotykającem w najwyższym stopniu sprawy pokoju europejskiego i światowego.

Konferencja francusko-rosyjska przyjdzie do skutku

Projekt utworzenia wielkiej komisji politycznej z udziałem Francji, Rosji, Polski, Rumunji, Jugosławji i państw bałtyckich

(Telefonem od naszego korespondenta).

Paryż, 19 grudnia. Rokowania **Cziczerina, Brianda i Barathelota** doprowadziły do uchwały, która głosi, że w połowie **stycznia** odbędzie się **konferencja francusko-rosyjska.** „Temps" pisze, że konferencja ma zadecydować następujące sprawy: rewizję dawnych traktatów francusko-rosyjskich, zawarcie konwencji konsularnej, uregulowanie kwestji **długu przedwojennego Rosji,** restytucję finansowych i gospodarczych **stosunków,** opracowanie taryfy celnej, projektu przyszłego traktatu handlowego francusko-rosyjskiego i utworzenie **komisji politycznej, która ma się składać z przedstawicieli Francji, Rosji, Polski, Rumunji, Jugosławji i państw bałtyckich,** a która będzie miała na celu opracowanie wyrównania różnic zdań francusko-rosyjskich we wszystkich kwestjach wschodnich między sojusznikami a Francją i Rosją. „Temps" podaje, że Cziczerin wyraził życzenie, ażeby Francja weszła w **ścisły związek z Rosją.** — Pismo stwierdza, że chodzi tu o **wyraźny zwrot** w polityce sowieckiej wobec Francji.

Paryż, 19 grudnia (PAT). W wywiadzie z przedstawicielem »Paris Midi« Cziczerin oświadczył, że układy locarneńskie kierują się przeciwko sowietom. Cziczerin jest zwolennikiem układu kontynentalnego, ostrzega jednak przed **hegemonją Anglji nad kontynentem.** Rosja — oświadczył Cziczerin — pragnie być w dobrych stosunkach ze wszystkiemi państwami bałtyckiemi, lecz pragnie uniknąć stworzenia jakiejkolwiek federacji bałtyckiej.

Na tle groźby wojny turecko-angielskiej

Poufne posiedzenie tureckiej rady gabinetowej

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Angora, 19 grudnia. Turecka rada ministrów odbyła 17 bm. nadzwyczajne **posiedzenie poufne.** Uchwały powzięte trzymane są w tajemnicy. Prasa turecka wyraża opinję, że Liga Narodów stała się **narzędziem Anglji.** Pisma nawołują Turcję, aby ratowała Mossul.

Sowiety sądzą, że do kwietnia nie dojdzie do wojny angielsko-tureckiej

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Moskwa, 19 grudnia. Rząd turecki przysłał z Angory swego przedstawiciela **w poufnej misji dla wysondowania nastrojów sowieckich w łączności z konfliktem angielsko-tureckim.** Koła sowieckie wyrażają przekonanie, że **przed kwietniem nie dojdzie do wojny angielsko-tureckiej.**

Stanowisko sowietów w sprawie Mossulu

Paryż, 19 grudnia (AW). Przed wyjazdem do Moskwy Cziczerin przyjął przedstawiciel' prasy angielskiej i wskazując na niebezpieczeństwa sprawy Mossulu oświadczył, iż każdy zbrojny krok **uważałyby sowiety za nieszczęście.** Pogłoski o nowej umowie sowiecko-tureckiej **są bezpodstawne.** Zawarto umowę jedynie w r. 1921, ale w niej niema ani śladu lub wzmianki **o zbrojnej kooperacji obu państw.**

Anglja przeciw polityce sowietów

Londyn, 19 grudnia (AW). W uderzający sposób zaostrzyła prasa angielska **ton wobec Rosji sowieckiej.** Prawie wszystkie dzienniki rozpisują się **o niebezpieczeństwie agitacji sowieckiej dla posiadłości angielskich w Azji.** — Wybitne osobistości świata politycznego wskazują na Taszkent, jako na centrum agitacji rosyjskiej. Przeciwko Anglji skierowana **jest** podjęta obecnie budowa kolei do Afganistanu.

WIELKI
NUMER
GWIAZDKOWY
„NOWEJ REFORMY"
jedynego dziennika popołudniowego na Kraków, Małopolskę zachodnią i woj. Śląskie, ukaże się w wigilję świąt Boż. Nar. we czwartek, 24 grudnia 1925, jako wielki, tradycyjny numer świąteczny
„NOWEJ REFORMY"
który opuści prasę w godzinach popołudniowych przynosząc ostatnie przedświąteczne wiadomości z kraju i świata. Numer ten będzie bogato ilustrowany, wydany będzie w znacznie zwiększonym nakładzie i objętości i rozesłany będzie najwcześniejszemi pociągami popołudniowemi na prowincję, dokąd dojdzie w najbliższych godzinach popołudniowych lub wieczornych.
Na numer ten zwracamy szczególną uwagę P. T. Kupców i Przemysłowców, jako specjalnie nadający się na reklamę.
Zgłoszenia przyjmuje:
ADMINISTRACJA
„NOWEJ REFORMY"
Kraków, Jagiellońska 10, Telefon 241

HYGEA-PERLE
czerwone wino dla niedokrwistych. Wszędzie do nabycia.
2012

Longines
precyzyjny zegarek 1228
światowej marki, do nabycia w pierwszorzędnych magazynach zegarmistrzowskich i jubilerskich

Rozstrzelanie gen. Bogdanickiego, jego żony i adjutanta

Wiedeń, 19 grudnia (PAT). »N. Wiener Tagblatt« donosi z Moskwy, że na podstawie wyroku trybunału rewolucyjnego **rozstrzelano w Taszkiencie dnia 16 bm. gen. Bogdanickiego, jego żonę i adjutanta,** oskarżonych o zdradę stanu, popełnioną przez utrzymywanie stosunków z białogwardyjskimi generałami.

O uznanie sowietów „de iure"

Praga, 19 grudnai (AW). W kołach politycznych przepowiadają, że **wkrótce nastąpi uznanie sowietów »de iure«** przez rząd czeski i uregulowanie stosunków gospodarczych między oboma państwami.

Nowy Jork, 19 grudnia (AW). Agitacja **za uznaniem sowietów »de iure«** jest coraz żywszą. W Senacie przedłożył już wniosek w tym duchu senator Borach, a dzisiaj podobny wniosek przedłożył drugiej Izbie poseł Berger. Z kół przemysłowych i handlowych napływają wciąż petycje za uznaniem sowietów.

Z komisyj sejmowych

Warszawa, 19 grudnia.

Sejmowa komisja **prawnicza** wysłuchała oświadczenia delegata rządu w sprawie nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów. Rząd zgadza się na 1) przerwę w autonomicznem podnoszeniu komornego, jednak tylko dla mieszkańców mieszkań jednopokojowych i jednopokojowych z kuchnią, 2) na moratorjum dla dotkniętych bezrobociem, do 18 miesięcy, 3) na ulgi w płaceniu zaległości komornego dla tych, którzy zarabiają jako samotni 80 zł. miesięcznie lub z rodziną 120 zł. miesięcznie. Po wysłuchaniu tego oświadczenia komisja postanowiła wybrać podkomisję, która rozważy stanowisko rządu i złoży sprawozdanie plenarnej komisji.

Na posiedzeniu senackiej komisji **skarbowo-budżetowej** przewodniczący senator Adelman (Ch. D.) zainterpelował ministra spraw wojskowych, dlaczego kosztorys budowy grobu Nieznanego Żołnierza został przekroczony. Miał on wynosić 26.000 zł., a wynosił w rzeczywistości 206.000 zł. W odpowiedzi szef administracji wojskowej gen. Konarzewski oświadczył, że z postępem budowy kosztorys grobu Nieznanego Żołnierza stale się zwiększał. Koszta te zostały pokryte przez ministerstwo spraw wojskowych z dochodów wyznaczonych na nieprzewidziane wydatki. Następnie komisja przyjęła w brzmieniu uchwalonem przez Sejm projekt ustawy **o pożyczce dolarowej,** poczem sen. Buzek referował prowizorjum budżetowe na pierwszy kwartał 1926 roku.

Sejmowa komisja spraw zagranicznych rozpatrywała sprawę ratyfikacji konwencji konsularnej z Z. S. R. R. i sprawę przystąpienia Polski do międzynarodowej konwencji Czerwonego Krzyża.

Uchwalono przedstawić Sejmowi wniosek o ratyfikację umowy. Przyjęto równiek wniosek o wstąpieniu Polski do międzynarodowej konwencji Czerwonego Krzyża.

Sejmowa komisja konstytucyjna przyjęła artykuły 3, 4, 5 ustawy o zgromadzeniach w brzmieniu następującem: Manifestacje publiczne i pochody wymagają uprzedniego zezwolenia władz. Wyłączono większością głosów drogi publiczne z pod określenia miejsca dla zgromadzeń. Chodzi głównie o to, aby o zebraniach odbywających się na wsi o pewnym określonym przedmiocie, zawiadomione były władze. Należy również zawiadomić, w jakim języku będą się toczyły obrady, o ile nie będą prowadzone w języku polskim. Do art. 4, określającego termin podania, względnie zawiadomienia o zgromadzeniu, przyjęto poprawkę koreferenta, aby zgłaszano również nazwisko i imię osoby, zwołującej zgromadzenie.

Wrzesień 1925 Grudzień
5·98 DOLAR 10·00

Od soboty dnia 19-go grudnia b. r. rozpoczynamy
SPRZEDAŻ
TRANSPORTU OBUWIA

Gwar. pasowego „Goodyaer Welt" najmodn. fasonów, zakupionego we wrześniu przy kursie dolara 5·98

Tylko po jednej parze na osobę

Męskie		Damskie	
Bucikl chromowe	zł 24·50	Pantofelki czarne chromowe .	zł 26·80
Buciki i półbuciki chrom. . .	„ 27·50	Pantofelki „ glemzowe .	„ 29·50
Półbuciki boxcalf	„ 32·90	Pantofelki lakier. (Sterlinga) .	„ 33·40
Buciki i półbuciki giemzowe .	„ 38·40	Pantofelki lakier. z zamsz. .	„ 34·40
Półbuciki lakier. (Sterlinga) .	„ 39·00	Buciki chromowe	„ 29·90

ZDZISŁAW ZDANOWICZ
KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 3. TEL. 516

2113

Dziś w sobotę, dnia 19 grudnia w Starym Teatrze po cenach zniżonych
Drugi i ostatni odczyt H. EWERSA
W programie: „RELIGJA SZATANA"
Bilety na sali po złotych 3 i 2 — na galerji po zł 1 są do nabycia u J. Lipskiego, ulica Sławkowska L. 8 — oraz od godziny 6-tej wieczór przy kasie w Starym Teatrze.

P. Linde uwolniony od nadzoru polic. po złożeniu kaucji

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19 grudnia. Wczoraj **były prezes P. K. O., Hubert Linde, został uwolniony od warty u swego mieszkania**, a stało się to na mocy decyzji sędziego śledczego **wskutek złożenia kaucji gwarancyjnej w wysokości pół miljona złotych**, zahipotekowanej na majątku jego krewnych.

Minist. skarbu Zdziechowski o sytuacji finansowo-gospodarczej i zamiarach rządu

Warszawa, 19 grudnia.

Wczoraj w ministerstwie skarbu odbyła się **konferencja prasowa**, na której p. minister skarbu informował przedstawicieli prasy **o sytuacji finansowo-gospodarczej** i zamierzeniach rządu skierowanych ku jej opanowaniu.

BUDŻET.

Najdonioślejszym wypadkiem chwili bieżącej — mówił min. Zdziechowski — **jest uchwalenie przez Sejm prowizorjum budżetowego** na pierwszy kwartał 1926 r. Prowizorjum to **zmniejsza wydatki państwowe o blisko 500 milj. zł. w stosunku rocznym**. Znaczenie tej uchwały i uchwał wniesionych przez rząd do Sejmu, polega na tem, że już do stycznia **wydatki państwowe zmniejszone będą o sumę około 40 milj. zł. miesięcznie** oraz na tem, że plan gospodarczo-budżetowy na okres 3 miesięcy jest ustabilizowany, przez fakt **wyeliminowania z pozycji budżetowych ruchomej mnożnej**. Wreszcie ustawa o prowizorjum budżetowem pozbawia ministra skarbu możności pokrywania wydatku tego okresu przy pomocy bilonu i muszę podkreślić, **że sam o to ograniczenie dla ministra zabiegałem**. Nie należy uważać, że zmniejszenie budżetu o blisko 500 milj. zł. czego wyrazem jest prowizorjum budżetowe na pierwszy kwartał przyszłego roku, jest zmniejszeniem, odpowiadającem redukcjom, które muszą być wprowadzone do budżetu na r. 1926. Pierwszy kwartał 1926 r. będzie okresem przejściowym między budżetem dotychczasowym, a budżetem oszczędn. Zmiana zaś z miesiąca na miesiąc, szczególnie na styczeń, nie mogła być przeprowadzona w sposób więcej radykalny. **Dalsze zmniejszenia** budżetu wydatków państwowych w następnych 3 kwartałach 1926 r., będą oparte na pracach, które są w pełnym toku i które polegają na **reorganizacji pracy urzędów państwowych i samorządowych.** Uważam, że równowaga budżetu wymaga, by budżet na r. 1926 zamknięty był cyfrą 1.400 milj. To daje pojęcie o wysiłku, który będziemy musieli przedsięwziąć w kierunku reorganizacji naszej administracji państwowej.

WALKA Z DROŻYZNĄ.

W zakresie walki ze zwyżką cen, muszę podkreślić, że cała polityka kredytowa, podatkowa, celna i taryfowa rządu skierowana będzie w kierunku **przeciwdziałania zwyżce cen**. Rząd zdaje sobie dokładnie z tego sprawę, że nastroje, istniejące dzisiaj w społeczeństwie, współdziałają tendencjom regulacji i że nie przeciwdziałanie tym tendencjom musiałoby obalić równowagę budżetu, który jest fundamentem programu ministra skarbu.

POWIĘKSZENIE KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO BANKU POLSKIEGO.

Bilans Banku Polskiego wskazuje, że **instytucja ta nie może w należytym stopniu wywiązać się z zadań**, dla których została powołana, **z zadań regulowania obiegu pieniężnego i zaspokojenia potrzeb kredytu.** Wykonanie tych zadań jest ściśle związane ze zwiększeniem przedewszystkiem kapitału zakładowego Banku Polskiego. Muszę panom zakomunikować, że dzisiaj **Rada Banku Polskiego podjęła uchwałę w kierunku przyjęcia zasady powiększenia kapitału zakładowego Banku Polskiego oraz dopuszczenia kapitałów zagranicznych, celem powiększenia tego kapitału.** Ze względu na przywileje, z których korzysta Bank Polski i które otrzymał od państwa w sprawie urzeczywistnienia tych zamierzeń, Bank Polski w najwyższym stopniu obchodzić musi ministra skarbu. To też zamierzenia te urzeczywistnione zostaną w drodze, która będzie ustalona w porozumieniu z władzami Banku Polskiego. Uważam, że sprawa dopływu kapitałów zagranicznych do Polski **jest jedyną drogą**, która pozwolić nam może przystosować obieg pieniężny do potrzeb życia gospodarczego i **obniżenie stopy porcentowej** kredytu jest główną przyczyną wysokości naszych cen w złocie Uważałem za konieczne przedsięwzięcie kroków, któreby mogły ułatwić nam zdobycie poważnych pożyczek zagranicznych. Nie ulega wątpliwości, że **powiększenie kapitału zakładowego Banku Polskiego będzie już pierwszym krokiem na tej drodze.** Pozatem chcę panom zakomunikować o tych krokach, które zostały poczynione w tym kierunku na gruncie Stanów Zjednoczonych **w związku z ewentualnem wydzierżawieniem monopolu tytoniowego.** Ostatnią instancją w tej sprawie będzie **decyzja ciał ustawodawczych,** ale należy wyjaśnić, na jakich warunkach wydzierżawienie monopolu tytoniowego może być podstawą do operacyj kredytowych. Przed kilku dniami przez p. Młynarskiego, działającego w imieniu ministra skarbu, **podpisana została umowa z firmą Bankers Trust w Nowym Jorku, zapewniająca** nam zainteresowanie się tej jednej z najpoważniejszych w Stanach Zjednoczonych firm sprawą **wydzierżawienia monopolu tytoniowego.** Firma ta przystąpi w najbliższym czasie do rokowań w tej sprawie. Zawarcie tej umowy ze względów na wyjątkową powagę firmy, z którą prowadzić będziemy rokowania, będą niezawodnym czynnikiem **wzmocnienia naszego kredytu na gruncie Stanów Zjednoczonych.**

OBRÓT DEWIZAMI.

W zakresie obrotu dewizami zostanie ogłoszone nowe rozporządzenie. Rozporządzenie to ma na celu, dając całkowitą możność osobom i instytucjom uregulowania swoich należności zagranicą, **przeciwdziałanie działalności nielojalnych czynników,** dokonywujących działalność spekulacyjnych, skierowanych przeciwko interesom naszego państwa i wartości jego pieniądza.

BILANS HANDLOWY.

Muszę stwierdzić, że w zakresie bilansu handlowego **jesteśmy na fali przypływu.** Dość zestawić saldo przywozu i wywozu za ostatnie 5 miesięcy. Lipiec dał 86 milj., sierpień już tylko 12, wrzesień przynosi plus 36, październik plus 51, zaś listopad **zamyka się** saldem czynnym 70 miljonów. Nasz bilans płatniczy jest jeszcze obarczony zaległościami, wynikającemi z bierności naszego bilansu handlowego w pierwszem półroczu, ale napewno już **bliscy jesteśmy spłacenia tych należności** i wstąpienia na drogę całkowitego wykorzystania plusu naszego bilansu handlowego, który łącznie z równowagą naszego budżetu stanowi najpewniejszą podstawę stabilizacji naszego pieniądza.

Oto są najbliższe zamierzenia i plany rządu w zakresie spraw finansowych. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że jedynem źródłem przyczyn trudności, które mieliśmy i mamy w sprawie opanowania spadku złotego, są nastroje społeczeństwa.

Myślę — zakończył minister — że te zamierzenia rządu, o których mówiłem i te prace, których dążeniem jest doprowadzenie budżetu do równowagi łącznie z czynnym bilansem handlowym, **muszą stać się podstawą do opanowania przedewszystkiem nastrojów społeczeństwa.**

Drożyzna i płace urzędników

Rząd wbrew wielokrotnym przyrzeczeniom polepszenia bytu urzędników, przedłożył Sejmowi projekt ustawy o zmniejszeniu dotychczasowego uposażenia.

W związku z tem warto zestawić ceny niektórych artykułów pierwszej potrzeby i płace urzędnicze przedwojenne z obecnemi:

Ceny w złotych wynoszą obecnie za chleb 0.50 (w 1914 roku 0.29), ziemniaki 0.14 (0.05), mleko 0.40 (0.21), jaja 0.30 (0.09), masło 7.60 (2.59), słonina 3.00 (1.50), cukier 1.25 (0.77), sól 0.35 (0.10), nafta 1.00 (0.27) i t. p.

Natomiast płace urzędnicze w złotych wynoszą teraz w zestawieniu z rokiem 1914: w III. grupie uposażeniowej: w Warszawie 929 zł., na prowincji 774 zł. (1914 w Austrji 3.239 zł., w Rosji 2.666 zł.); w V. grupie: Warszawa 568, prowincja 473; (1914 Austrja 1.243, Rosja 1.345); w VII. grupie: Warszawa 310, prowincja 258 (Austrja 655, Rosja 666); w IX. grupie: Warszawa 201, prowincja 168 (Austrja 385, Rosja 333); w XI. grupie: Warszawa 139, prowincja 166 (Austrja 176, Rosja 172).

Logicznie wypadałoby, że wobec zwyżki cen o 192 procent, płace winny być o takiesam procent podwyższone. Natomiast dzisiaj są one o 164 procent w stosunku do płac austrjackich, a o 146 procent do płac rosyjskich mniejsze. Urzędnik więc jest już podwójnie bity.

Czyż może być mowa o jeszcze większem zmniejszeniu płac?

Akademja na cześć Żeromskiego i Reymonta

Warszawa, 19 grudnia (AW). Wczoraj wieczorem odbyła się w Filharmonji, staraniem klubu literatów i Towarzystwa literatów i dziennikarzy, uroczysta Akademja **ku czci Stefana Żeromskiego i Władysława Reymonta.** Na akademję przybył Prezydent Rzeczypospolitej, powitany hymnem narodowym, rząd z premjerem Skrzyńskim, marszałkowie na czele licznych zastępów posłów i senatorów, Rada miejska, przedstawiciele organizacyj naukowych itd. Akademję zagaił Wacław **Sieroszewski.** Przemówienie ku uczczeniu Żeromskiego wygłosił Zdzisław **Dębicki,** zaś ku uczczeniu Reymonta Zygmunt **Wasilewski.**

Następnie przemawiali pp.: **Weisenhoff, Juljusz Kaden-Bandrowski, Jan Lechoń, Artur Oppman, Leopold Staff, Feliks Gwiżdż, Jan Müller i Stanisław Miłaszewski,** na zakończenie tej podniosłej akademji odegrano marsz żałobny Chopina.

KRONIKA

Kraków, 19 grudnia.

List pasterski biskupa polowego

Biskup polowy W. P., ks. dr Gall, wystosował do żołnierzy z powodu zbliżających się świąt Bożego Narodzenia, list pasterski treści następującej:

„Drogi żołnierzu! Nadchodzi radosna pamiątka Narodzin Chrystusowych, którą Kościół tak uroczyście obchodzi. Szczerem wzruszeniem przejmuje się serce wiernego chrześcijanina, słysząc w świątyniach naszych anielskie wołanie: „Chwała na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli"!

„Niech te anielskie słowa, obiegające w noc wigilijną świat cały, dosięgną i naszych szeregów żołnierskich, zjednoczonych w jedną wielką, wspólną rodzinę, a niechaj głęboko serca żołnierskie przenikną!

„Niechaj żołnierz polski, sprawując ofiarne służby ojczyźnie, wie o tem, że Bogu samemu twardą oddaje powinność, gdy stawa w obronie miłej matki-ojczyzny, największego skarbu, danego mu przez Boga. A niechaj i o tem pomni prawy chrześcijański żołnierz, że, wiernie służąc sztandarom, posłusznym będąc prezydentowi Rzeczypospolitej i władzom, przez niego postawionym, nie tylko zabezpiecza wolność swoim braciom, lecz nadto przysparza sąsiedzkiego pokoju, do którego świat cały wzdycha!

„Niechajże Boże Dzieciątko pobłogosławi ofiarnym służbom twoim, drogi żołnierzu polski, jako i ja z serca ci błogosławię.

„Chwała na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój ludziom dobrej woli"!

Piękny ten list minister spraw wojskowych nakazał odczytać przed frontem żołnierzom we wszystkich oddziałach wojskowych.

Pensje urzędników za styczeń

A. W. donosi z Warszawy:

W sprawie pensyj urzędników za styczeń zapadła decyzja. Jako zasadę przyjęto wysokość pensji 1 grudnia, przy równoczesnem zniesieniu mnożnej. Pobory grudniowe będą na styczeń obniżone: w kategorji I—VIII o 6%, IX—XIII o 5%, w XIII i XIV o 4½%. W kategorji XV i XVI pobory nie będą obniżone.

Rewizja uposażeń w instytucjach państwowych

Z Warszawy donoszą:

Rada ministrów poleciła premjerowi Skrzyńskiemu, aby w porozumieniu z zainteresowanemi ministrami poddał rewizji system uposażeń i specjalnych wydatków w następujących instytucjach państwowych: Polska Dyrekcja Ubezpieczeń, Bank Gospodarstwa Krajowego, PKO., Państwowy Bank Rolny, urzędy monopolu tytoniowego i spirytusowego.

PRZED ŚWIĘTAMI. Ruch przedświąteczny w mieście, jak dotychczas, jest mało ożywiony. Na Rynku od strony ulicy Szewskiej stanęło kilkanaście płóciennych namiotów, w których przekupnie sprzedają wszelkie produkty, potrzebne do uczty wigilijnej, oraz świecidełka do ubrania choinek. Pod pomnikiem Mickiewicza stanął rząd szopek, wśród których wiele jest wcale efektownych. Mimo, że handle krakowskie przygotowały się dobrze na święta, niestety, zakupy są niewielkie, a podarki gwiazdkowe nie znajdują wielu nabywców. Może ruch przedświąteczny ożywi się dopiero jutro i w dniach następnych.

ZJAZD KOMENDANTÓW POLICJI. Wczoraj odbyła się doroczna odprawa wszystkich powiatowych komendantów policji z okręgu krakowskiego, mająca na celu udzielenie im instrukcyj co do postępowania na kierowniczych stanowiskach policyjnych w powiecie. Po otwarciu konferencji przez wojewodę Kowalikowskiego, komendant Pilch pouczył powiatowych komendantów o ich obowiązkach.

ROCZNA LISTA SĘDZIÓW PRZYSIĘGŁYCH NA ROK 1926. W tych dniach w prezydjum sądu okręgowego karnego w Krakowie ułożoną została lista sędziów przysięgłych na rok 1926. Nad ułożeniem listy pracowali: prez. sądu okr. karnego Pelz, jako przewodniczący, delegat województwa, delegat prokuratury, delegat Izby adwokackiej i trzech sędziów okręgowych.

PRZEDŁUŻENIE PODATKU AKCYZOWEGO. Jak nas informują, Sejm na posiedzeniu w dniu 18 bm. uchwalił przedłużyć miastom Krakowowi i Lwowowi prawo poboru linjowego podatku spożywczego do końca marca 1926 roku.

ŚWIĄTECZNA CENA RYB. Magistrat krakowski przedłożył dzisiaj województwu do zatwierdzenia cennik ryb wigilijnych. Według tego cennika, kilogram karpia kosztować ma 4.40—4.50.

CENY DRZEWEK WIGILIJNYCH. Magistrat krakowski ustanawia następujące ceny wytyczne na drzewka wigilijne: drzewk odo 1 metra 0.50 do 1 złotego, od 1 do 2 metrów 1—1.60, od 2—3 metrów 1.60—2.50. Ponad 3 metry od 2.50—3.50 złotych.

SPRZENIEWIERZENIE. Opolski Józef, zamieszkały przy ulicy Smoleńsk l. 10, zawiadomił policję, że dozorca domu, Edward Kowalczyk, sprzeniewierzył poważniejszą kwotę pieniężną, pobraną tytułem czynszu od lokatorów.

W kościele OO. Jezuitów na Wesołej w niedzielę, 20 bm., w czasie mszy świętej o godzinie 12 w południe wykonają pieśni religijne p. Z. B. (śpiew), p. Wiltos (skrzypce), przy organach p. Alfred Donth.

WYDALIŁA SIĘ Z DOMU. Dnia 17 bm. wydaliła się z domu przy ulicy Słonecznej l. 136 czternastoletnia Stanisława Piątkówna i dotychczas nie powróciła.

TAJEMNICA ZACHOWANIA WDZIĘKU NOWOCZESNEJ DAMY. Tysiące kobiet łamało sobie główkę, jak zachować wdzięk kobiety jak najdłużej. Tajemnica ta jest zupełnie wyjaśniona. Jedynie bowiem przez używanie **kremu FASCINATA** można sobie zapewnić prześliczną cerę i ustawiczny wdzięk. Z zakupnem niema kłopotów, FASCINATA jest wszędzie do nabycia.

TEATRY-KINA-KONCERTY
Dnia 19 i 20 grudnia

TEATRY

Teatr miejski im. Słowackiego
W sobotę i w niedzielę wieczór.
TRÓJKA HULTAJSKA
wodewil Nestroy'a
W niedzielę po południu
HENRYK IV (ŻYWA MASKA)

Operetka „NOWOŚCI" pod dyrekcją T. Pilarskiego Rajska 12.
W sobotę o godz. 7·45 wieczór oraz w niedz. o g. 3·45 popoł. i 7·45 wieczór
Szczyt humoru — Ostatnia nowość Warszawy
Wielka zlokalizowana rewja paryska
Tylko dla dorosłych
w 20 odsłonach, Konrada Toma i Andrzeja Własta
Conferencier: Tadeusz Pilarski jun.
Tańce i ewolucje układa baletmistrz A. Piotrowskiego

ZRZESZENIE ARTYSTÓW TEATRU BAGATELA
W sobotę 19-go i w niedzielę 20-go grudnia b. r. o godzinie 8-mej wieczór
Krowoderskie zuchy
wodewil Stefana Turskiego
W niedzielę 20 grudnia o godz. 4 popoł
Śluby dębnickie
wodewil K. Kremłowskiego

KINA

„SZTUKA" św. Jana 4
Począt. przedst. codz. o g. 5-tej w niedz. o g. 3
Przepiękny — najnowszej produkcji filmu „Paramounta". — W roli głównej Pan w cylindrze ameryk. Maks Linder, Rajmund Griffith, w filmie
AŻ DO SKUTKU
Awanturniczo detektywiczne przygody w 8 wielkich aktach. Rzecz rozgrywa się w najwytworniejszych salonach i spelunkach wielkomiejskich szumowin. Film szalonych fenomenalnych sensacyj oraz pełen humorystycznych epizodów W rolach głównych trzy pierwszorzędne gwiazdy Paramounta: R. Griffith, Betty Compson i Milton Sills

„REDUTA" Lubicz 15.
Początek przed. codz. o godz. 5 7 i 9-tej wieczór w niedz. o g. 3.
Wielki amerykański film sensacyjny
DYKTATOR DZIKIEGO ZACHODU
kolosalny dramat, pełen niesłychanych przygód i zdarzeń. Rzecz dzieje się w południowej Ameryce Wspaniałe sceny batalistyczne przeszło 40.000 współgrających. — Wojna domowa. — Walki uliczne między rewolucjonistami a wojskiem. — Katastrofy pociągów. — Oblężenie miasta. — Wybuchy fabryk i kopalń. — Bombardowanie miasta przez okręty wojenne i t. d. Ponad program: PRZEWYBORNA KOMEDJA

„NOWOŚCI" Starowiślna 21
Początek przed. w dnie powsz. o godz. 4½, 6, 7½ i 9-tej, w niedz. o g. 3.
BIAŁA SIOSTRA
(W OGNIU WEZUWJUSZA)
W roli głównej LILJANA GISCH, czarująca swym wdziękiem i wysokim artyzmem. Przepiękny ten obraz ilustruje chór i soliści, oraz doborowa zwiększona orkiestra

TEATR ŚWIETLNY „UCIECHA"
Począt. przedst. o godz. 5, 7 i 9, w niedz. o g. 3.
ARCYDZIEŁO FIRST NATIONAL realizacji słynnego REX INGRAMA
PŁOCHE KOBIETKI
Wielki dramat erotyczny w 8 aktach według powieści „Czarna Orchidea" W roli głównej demoniczna Barbara la Marr, ponadto występują Roman Novarro, Lewis Stone i wiele innych
Kobieta która pęta zmysły i zatruwa serca. — Kobieta najbardziej pożądana i najbardziej znienawidzona. — Taniec rozkoszy, taniec zmysłów, taniec śmierci. — Kobiety-kwiaty trujące.

„WARSZAWA" Stradom 15
Seansy od 5, 7 i 9 w niedz. o godz. 3
CHARLIE CHAPLIN
I JEGO MIODOWE MIESIĄCE
Najlepszy film, jaki się dotychczas ukazał z CHARLIE CHAPLINEM — oraz
Człowiek, który stracił pamięć
Przygody sensacyjno-sportowe. — Wyścigi konne Intrygi dżokejów. — Tajemnica stajen wyścigowych

„Promień" Podwale 6
MIA MAY Niezapomniana odtwórczyni ról głównych w filmie „Władczyni świata" „Hrabina Paryża" „Listy baronowej S." w filmie
W KAJDANACH MAŁŻEŃSTWA
Sensacyjny dramat życiowy w 2 serjach 12 aktach, całość w jednym programie

WANDA Gertrudy 5
Począt. przedst. o godzinie 5, 7 i 9. w niedz. od 3-ej.
PODWÓJNY PROGRAM
I Wielki komedjo-dramat w 8 aktach w którym występują: Natalja Kowanko i Jean Angelo, w filmie
Mężczyzna który chciał poznać duszę kobiety...
II. Wielka rewelacyjna sztuka filmowa w 6 aktach w której występują: Maks Linder, Konrad Veid Henry Porten, Lee Parry, Asta Nielsen i inn
FILM WE FILMIE

WZNOWIENIE „TRÓJKI HULTAJSKIEJ". Dzisiaj wznawia teatr imienia J. Słowackiego niegra-

PRAKTYCZNE PODARUNKI NA GWIAZDKĘ
po cenach znacznie zniżonych
jak: welury, plusze, sukna, welny, rypse, aksamity i jedwabie. Barchany, flanele, baje, płótna, szyrtyngi, zefiry, dymki, wsypy i oksfordy. Kapy, kołdry, koce, pledy i firanki.
Największy wybór płócien żyrardowskich po cenach fabrycznych — poleca
BAZAR KONKURENCYJNY
LAZAR FREIWALD
Kraków, ul. Florjańska L. 44, I. piętro, Telefon Nr 533
tuż przy Bramie Florjańskiej
Uwaga na adres. Dla Kółek rolniczych odlicza się rabat

Zatwierdzone przez władzę **KRAKOWSKIE KURSY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH**
ULICA WIŚLNA L. 12 **KRAKÓW** 2071 **ULICA WIŚLNA L. 12**
KURSY ZAWODOWE I DLA AMATORÓW. — Wykłady systemem nowoczesnym prowadzą fachowi inżynierowie konstruktorzy. **Specjalna sala modeli i warsztaty przy szkole.** Do nauki jazdy, szkolne samochody rożnych typów. **Specjalne ulgi** dla członków organizacji zawodowych i społecznych oraz urzędników państwowych, oficerów rezerwy, policji i inwalidów wojennych. P. T. Słuchaczom przysługuje prawo specjalizowania się w warsztatach kursów, niezależnie od godzin wykładowych. — **Zapisy,** informacje i programy udziela Sekretarjat kursów od godziny 9 rano do 1 w południe i od 3 po południu do 8 wieczór.

ny od lat wielu popularny wodewil Nestroy'a „Trójka hultajska" w nowej inscenizacji malarskiej p. Krassowskiego i reżyserji p. Piekarskiego. Wesoły ten utwór grany będzie przez wszystkie dni do świąt, z wyjątkiem wtorku, w który to dzień ukaże się „Ktobądź", zainscenizowane przez p. R. Ordyńskiego. Jutro po południu „Żywa maska", czyli „Henryk IV", z p. Brydzińskim. W przygotowaniu na święta „Betleem polskie" w odnowionej szacie dekoracyjnej.

WZNOWIENIE „KROWODERSKICH ZUCHÓW" W „BAGATELI". Dzisiaj, w sobotę 19 bm., premjera popularnego wodewilu Stefana Turskiego: „Krowoderskie zuchy". Wodewil ten zostaje wznowiony ze względu na okres świąt Bożego Narodzenia, osnuty on jest na tradycjach świątecznych ludu krakowskiego. „Krowoderskie zuchy" grane będą również w niedzielę, 20 bm., o godzinie 8 wieczorem. W niedzielę, 20 bm., o godzinie 4 po południu, wodewil Konstantego Krumłowskiego: „Śluby dębnickie".

REPERTUARY:
TEATR IM. SŁOWACKIEGO
Poniedziałek, 21 b. m.: „Trójka hultajska"
Wtorek, 22 b. m.: „Ktobądź".

Choroby piersiowe są uleczalne!!!
Spytajcie się Swego Lekarza, a ten wam potwierdzi, że „Balsam Thiocolan-Age" jest uznanym środkiem przeciwko chorobom płucnym. Zalecany przez powagi lek.
„BALSAM THIOCOLAN AGE"
leczy: Bronhit, gruźlicę, kaszel, koklusz, ułatwia wydzielanie się plwociny, wzmacnia organizm, powiększa wagę ciała, obniża temperaturę ciała.
Sprzedają Apteki. Hurtowna sprzedaż w Krakowie Skł. apteczny „Z O R I A" ul. Sebastjana 4/11.
1918

Zwyczajne
Walne Zgromadzenie
Piekarni Związkowej
Spółdz. z ogr. odpow., w Krakowie, ul. Koletek 19
odbędzie się **w poniedziałek, d. 28 grudnia 1925 r., o godzinie 7 wieczór, w lokalu Klubu Kupców i Przemysłowców, ul. Dietla 45,** z następującym porządkiem dziennym:
1) Bilans zamknięcia za rok 1924 i bilans otwarcia na 1 stycznia 1925 r.
2) Udzielenie absolutorjum Dyrekcji i Radzie Nadzorczej po koniec r. 1924.
3) Zmiana § 7 statutu.
W razie braku kompletu, następne Walne Zgromadzenie odbędzie się tego samego dnia, w tym samym lokalu o godzinie 8 wieczór, a to bez względu na ilość obecnych.
2112 *Zarząd*

FABRYKA MEBLI METALOWYCH
A. POGORZELSKIEGO
w Krakowie, ul. św. Łazarza 19
Telefon 28 2021
poleca łóżka mosiężne, żelazne i blaszane, szafki nocne, umywalnie marmurowe i blaszane w różnych kolorach i wielkim wyborze. Sprzedaż hurtowna i detaliczna na miejscu po cenach konkurencyjnych.

Uchwalenie prowizorjum budżetowego

Warszawa, 19 grudnia.

Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu przed porządkiem dziennym zabrał głos poseł Bon (Niezależna Partja Chłopska), celem umotywowania konieczności uzupełnienia porz. dzien. wnioskiem w sprawie zajść z bezrobotnymi w Zawierciu. Ponieważ mowca przeszedł do omawiania meritum wniosku, marszałek upomniał go, że wolno mu tylko uzasadniać wniosek formalnie. Gdy w dalszym ciągu pos. Bon nie zastosował się do tego wezwania, marszałek odebrał mu głos, a gdy mimo to pos. Bon przemawiał dalej, marszałek wykluczył go z jednego posiedzenia, co spowodowało wrzawę na ławach Niezależnej Partji Chłopskiej.

Poseł Chrucki (Ukrainiec) poparł wniosek posła Bona o uzupełnieniu porządku dziennego nowym wnioskiem w sprawie zabójstwa na pograniczu polsko-rosyjskiem sekretarza towarzystwa »Proświty«. Marszałek zastrzegł się przeciwko stosowanej praktyce omawiania pod pretekstem zmiany porządku dziennego innych spraw. Ponieważ przeciw wnioskom Bona i Chruckiego odezwały się protesty, porządek dzienny pozostał bez zmian.

W sprawie porządku dziennego pos. Bryl wniósł o zdjęcie z porządku dziennego ustawy o przedłużeniu gminie lwowskiej i krakowskiej **prawa do pobierania samoistnych podatków spożywczych,** motywując to tem, że sprawa ta została oddana we czwartek wieczorem do komisji sejmowej, komisja zaś załatwiła ją o godzinę wcześniej, nie zawiadamiając nikogo. W głosowaniu wniosek ten upadł.

Przystąpiono do trzeciego czytania prowizorjum budżetowego.

Poseł Ballin krytykował marszałka za zbyt szerokie stosowanie jego zdaniem kary wykluczania posła, powodując tem odebranie mu półmiesięcznych poborów. Mowca stawia rezolucję, aby Sejm wezwał marszałka, by zrzekł się dwóch trzecich swoich potrójnych diet i samochodu reprezentacyjnego.

Marszałek oświadczył, że sprawa ta może być załatwiona w drodze wniosku do prowizorjum budżetowego, albo wniosku do regulaminu. O ile poseł Ballin nie ma zaufania do marszałka, to winien postawić wniosek o wyrażenie nieufności marszałkowi.

Przystąpiono do głosowania. **Ustawę o prowizorjum budżetowem przyjęto w trzeciem czytaniu,** wraz z rezolucją posła Sochy o bezzwłocznej redukcji samochodów i powozów w urzędach państwowych, oraz rezolucję posła Strońskiego, wzywającą rząd do bezzwłocznego przystąpienia do reorganizacji administracji państwowej oraz do poczynienia najdalej idących oszczędności w inspektoratach szkolnych. Wreszcie przyjęto rezolucję posła Bagińskiego, wzywającą rząd do możliwie szybkiego wniesienia projektu ustawy nowelizującej podatek dochodowy.

Z kolei dokonano wyboru członków głównej **komisji ziemskiej.** Komisja została zaproponowała następujących członków: Stanisława Godlewskiego, jako przedstawiciela większej własności, posła Kowalczuka i Mirosława Sawickiego, jako przedstawicieli mniejszej własności, posła Józefa Niskiego, jako przedstawiciela bezrolnych. Jako zastępców pp. Zygmunta Leszczyńskiego, z ramienia większej własności, posła Andrzeja Witosa i posła Zalewskiego z ramienia mniejszej własności, wreszcie Bodowskiego, jako przedstawiciela bezrolnych.

Następnie dokonano wyboru komisji do zbadania wymiaru emerytur i świadczeń inwalidzkich. Weszli do niej pp. Manaczyński, Łażewski, Mendrys, Sanojca, Grusza, Sommerstein, Reger, Franz, Michalski, Faustyniak, Bryl i Dmitriuk.

Bez dyskusji przyjęto w trzeciem czytaniu ustawę **o prawie międzydzielnicowem.**

Poseł Koncewski zreferował nowelę do ustawy **o państwowej służbie cywilnej.** Chodzi tutaj **o przedłużenie terminu stabilizacji do końca 1926 r.** Bez dyskusji ustawę w drugiem i trzeciem czytaniu uchwalono wraz z rezolucjami, wzywającemi rząd, aby w ciągu trzech miesięcy przedłożył nowelę do ustawy o państwowej służbie cywilnej, któraby z jednej strony zabezpieczyła należycie prawa funkcjonarjuszy państwowych, z drugiej zaś dawała rządowi **swobodę w usuwaniu zbędnych lub nieudolnych pracowników.**

Dyskusję wywołała sprawa referowana przez posła Michalskiego, dotycząca przedłużenia prawa miast **Lwowa i Krakowa do pobierania samoistnego podatku spożywczego.** Komisja skarbowa proponuje przedłużenie tego prawa do **końca marca 1926 r.** Posłowie Malik, Putek i Bryl protestują przeciwko ustawie, uskarżając się na ciężary, jakie ponosi ludność powiatów lwowskiego i krakowskiego w związku ze ściąganiem tego podatku przez funkcjonarjuszy miejskich. Ponadto mowcy zwracają uwagę na nieuzasadnione uzależnianie tych dwóch miast. Stanowiska komisji bronił poseł Kozłowski, który zwraca uwagę, że kwestja zasadnicza winna być uregulowana nowelą do ustawy o finansach komunalnych. Konsekwencje niezałatwienia tej sprawy spadają na rząd poprzedni. Mowca podkreślił, że należałoby ustawę tę załatwić pod kątem widzenia gospodarczym i przyjmując zwłokę trzymiesięczną, oczekiwać [illegible] do pewnego stopnia [illegible] temu podatkowi. W głosowaniu odrzucono wniosek posła Bryla o skreśleniu art. 1 ustawy, 125 głosami przeciw 85. Następnie 120 głosami przeciw 82 odrzucono wniosek posła Malika o wyłączenie od podatku drobiu i owoców. **Ustawę w drugiem czytaniu przyjęto.**

Przed zamknięciem posiedzenia marszałek ogłosił wynik wyborów członków głównej komisji ziemskiej. Wybrani zostali wszyscy kandydaci, zaproponowani przez komisję. Marszałek zaproponował odbycie **następnego posiedzenia dnia 28 grudnia,** celem załatwienia ewentualnych poprawek Senatu do ustaw sanacyjnych, wreszcie przegłosowania ostatecznego projektu ustawy o reformie rolnej. Przeciw temu terminowi wystąpił poseł Stroński, wnosząc o odbycie posiedzenia dopiero 4 stycznia. Wniosek posła Strońskiego upadł, wobec czego następne posiedzenie wyznaczono na dzień 28 grudnia. Marszałek zamknął posiedzenie, życząc posłom Wesołych Świąt.

Szklanka wody
„AMERA"
na czczo przeczyszcza najlepiej organizm! 1916
ŻĄDAĆ W APTEKACH I DROGUERJACH

Z kraju

WYSTAWA NOWOCZESNEJ ARCHITEKTURY. W drugiej połowie stycznia 1926 roku odbędzie się w Warszawie w lokalu polskiego Klubu artystycznego „pierwsza międzynarodowa wystawa współczesnej architektury". Komitetowi organizacyjnemu, składającemu się z profesora Karola Jankowskiego, inż. Szymona Syrkusa, Świerczyńskiego, dra Alfreda Lauterbacha, red. Mieczysława Szczuki i Szczęsnego Rutkowskiego, udało się już zgromadzić nadzwyczaj interesujące eksponaty: Le Corbusiera, Oud'a, Lurcat, Van Vlugta, zapewnić sobie współudział Augusta Perret, Malet Stevensa, Van der Velde, Van Raveusteina, Rittvelda, Mies Van der Hohe, Erika Mendelsohna, Artura Korna i innych wybitnych architektów z Francji, Holandji, Niemiec i Czechosłowacji. Spodziewany jest również udział architektów amerykańskich i rosyjskich.

NOWE WOZY TRAMWAJOWE W WARSZAWIE. Dyrekcja tramwajów miejskich w Warszawie wypuści w niedzielę na miasto 20 nowych wozów motorowych, wykonanych w Sanoku. Jest to pierwsza partja zamówionych na wiosnę 40 wozów. Dostawę opóźniono o 3 miesiące.

ECHO MANIFESTACJI BEZROBOTNYCH. — Z Warszawy donoszą: Śledztwo, przeprowadzone wśród aresztowanych onegdaj uczestników demonstracji bezrobotnych, okazało, że komuniści zamierzali zorganizować rozruchy na szeroką skalę, wyzyskując nastroje bezrobotnych. Stwierdzono, że zapobiegła temu w poważnej mierze postawa bezrobotnych, którzy zachowali zupełną lojalność i nie chcieli się dać użyć za narzędzie. Aresztowanych agitatorów oddano policji politycznej.

PODWYŻSZENIE CENY PISM WARSZAWSKICH. A. W. donosi z Warszawy: Prasa warszawska stoi w przededniu podwyższenia ceny. Prasa warszawska powołuje się na przykład większości pism prowincjonalnych, zwłaszcza małopolskich, oraz pism żargonowych w Warszawie, które już od kilku tygodni podniosły ceny poszczególnych egzemplarzy.

ZAOPATRZENIE KOLEJARZY W MĄKĘ. — Z Warszawy donoszą 19 bm.: Wczoraj w ministerstwie spraw wewnętrznych rozpoczęły się narady z udziałem przedstawicieli ministerstwa skarbu i kolei w sprawie zaopatrzenia kolejarzy w mąkę. Rząd pośredniczy między młynami a kolejarzami, dla niezwłocznego zaopatrzenia pracowników kolejowych w mąkę z jednej strony, z drugiej zaś strony dla zatrudnienia młynów. Dyrekcje kolejowe otrzymały przydział mąki, który rozdzielą za pośrednictwem współdzielni kolejowych. Decyzja w tej sprawie ma zapaść w tych dniach.

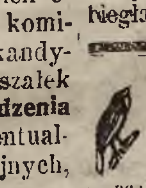
ZASPY ŚNIEŻNE NA KOLEJACH. Z Warszawy donoszą: Wczoraj prawie od rana wszystkie pociągi przychodzą z opóźnieniem, często kilkogodzinnem. Powodem tych opóźnień są trudności komunikacyjne, spowodowane zaspami śnieżnemi.

Z KOŚCIOŁA PRAWOSŁAWNEGO. Biskup prawosławny Antoni został przeniesiony z Wilna na stanowisko rektora duchownego seminarjum prawosławnego w Krzemieńcu. W wileńskiem seminarjum stanowisko to obejmie duchowny Tuczewski.

ZWŁOKI SENATORA PRAUSSA ZOSTAŁY SPALONE. Zwłoki senatora Praussa zostały spalone w miejscowem krematorjum w Arco, miejscu zgonu senatora.

NOWE UPADŁOŚCI W ŁODZI. Wczoraj ogłoszono w Łodzi upadłość trzech poważnych firm, a mianowicie: Braci Brodzińskich, Braci Krzysińskich i M. Lewensteina. Passywa tych firm wynoszą 1 miljon złotych.

DWUNASTOLETNI ZABÓJCA. Z Brześcia nad Bugiem donoszą do „Republiki" o tragicznym wypadku, jaki rozegrał się na terenie szkoły powszechnej w Brześciu nad Bugiem. Oto podczas przerwy w lekcjach dwóch uczniów: 15-letni Mikołaj Karpik i 12-letni Stanisław Ognik, rozpoczęli zabawę rzucania scyzorykami do celu, która miała epilog fatalny. Ognik, rzuciwszy w przestrzeń scyzoryk, trafił nim w serce nieszczęśliwego Karpinka który momentalnie runął na ziemię i zanim nadbiegła pomoc, życie zakończył.

ZWIĄZEK HODOWLI KANARKÓW
„SPORT"
W KRAKOWIE, ULICA GRZEGÓRZECKA L. 30
poleca swoje doborowe i pilne śpiewaki z gwarancją od 25—35 złotych, samiczki rozpłodowe od 6—12 złotych
Aby uniknąć wyzysku, uprasza się P. T. amatorów hodowli kanarków zwracać wprost do Związku. 2056

Ze świata

UCZCZENIE PAMIĘCI WŁADYSŁAWA REYMONTA W NIZZY. Dnia 10 bm. staraniem kolonji polskiej w Nizzy, odbyło się w tamtejszym kościele Saint-Pierre-d'Arène nabożeństwo za duszę Władysława Reymonta. Mszę świętą odprawił ks. Rosetti, poczem wzruszającą mowę o wielkim pisarzu polskim, który tak często przebywał w słonecznej Francji, wygłosił ks. Sauteron. Na nabożeństwie obecni byli liczni przedstawiciele kolonji polskiej z prezesem Koła polskiego w Nizzy, p. Podhorskim i byłym konsulem polskim, p. Walickim, na czele. Pienia religijne wykonała na chórze, przy akompanjamencie organów, hr. Plator.

ROZSTRZELANIE PUŁKOWNIKA UKRAIŃSKIEGO. Z Charkowa donoszą o rozstrzelaniu tam b. pułkownika ukraińskiego, szefa konwoju hetmana Skoropadzkiego, Sachno-Ustonowicza, który w zeszłym roku, korzystając z amnestji, powrócił do kraju, a w kwietniu b. r. został aresztowany pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Rumunji.

ŚNIEŻYCE WE FRANCJI. W całej Francji panują silne śnieżyce. Skutkiem zawiania torów było kilka wypadków kolejowych, przyczem kilka osób straciło życie.

WARTOŚCIOWE PODARKI NA GWIAZDKĘ
zegarki, oraz wszelkie wyroby jubilerskie oraz srebra 2086
poleca najtaniej **EMIL GOLDWASSER w Krakowie, UL. GRODZKA L. 25**

Podjęcie 250.000 zł w P. K. O. na fałszywy czek

(Telegram własny „Nowej Reformy").

Wilno, 19 grudnia. Jeszcze w kwietniu br. **w P. K. O. została podjęta suma 250.000 złotych na mocy fałszywego czeku okręgowej dyrekcji lasów państwowych w Wilnie.** Śledztwo wykazało, że pieniądze podjął pracownik dyrekcji, **Jan Jurgielewicz. Policja aresztowała Jurgielewicza i trzech jego wspólników,** jak również czwartego, **Michała Jacuńskiego,** który usiłował zbiec do Rosji.

DEFRAUDACJE SKARBOWE W RUMUNJI. Z Bukaresztu donoszą: Generalny dyrektor w ministerstwie skarbu, Bojescu, popełnił samobójstwo w związku z wykrytemi malwersacjami celnemi, w które są wmięszani urzędnicy ministerstwa. Straty, jakie poniósł skarb, wynoszą około 30 miljonów lei. W listach pożegnalnych zapewnia on, że jest niewinny. Prasa poświęca mu bardzo życzliwe wspomnienia, ponieważ Bojescu w aferę osobiście nie był wplątany.

ZMARLI:

— Stanisław Morawiecki, inżynier, zmarł w Krakowie w 63 roku życia.

— W Czortkowie zmarł dr Juljan Wujcik, starszy lekarz weterynaryjny, uczestnik walk listopadowych w obronie Lwowa w latach 1918/19. Wspaniałe swoje zbiory broni i dzieł sztuki przeznaczył on w większości dla rodzinnego miasta Przemyśla. Zmarły był szwagrem ś. p. Tadeusza Romanowicza i J. Nawrockiego.

Objad u posła Chłapowskiego na cześć Berthelota

Paryż, 19 grudnia (PAT). Ambasador Chłapowski wydał obiad **na cześć generalnego sekretarza ministerstwa spraw zagranicznych Berthelota i jego małżonki.** Po obiedzie odbyło się przyjęcie, w którem wzięły udział wybitne osobistości z ministerstwa spraw zagranicznych oraz przedstawiciele świata dyplomatycznego. Przyjęcie urozmaiciły występy artystów polskich.

Fundusze na odbudowę kraju

Z Warszawy donoszą:

Komisja odbudowy kraju **wysłuchała sprawozdania delegata ministerstwa robót publicznych co do odbudowy na rok 1925.**

Uchwalono jednomyślnie po dłuższej dyskusji wezwać rząd do wyasygnowania 2.3 miljonów złotych na odbudowę kraju, którą to sumę powiatowe komisje pożyczek, wskutek polecenia organów rządowych, uchwaliły wydać ludności zniszczonej w czasie wojny, a która dotychczas nie została jeszcze zrealizowana.

Dalej postanowiono, aby posłowie Bryl i Łażewski (ZLN) zbadali zarzuty, poczynione ministerstwu robót publicznych przez Najwyższą Izbę Kontroli w dziedzinie odbudowy kraju.

Nowe awantury w parlamencie czeskim

Praga, 19 grudnia (AW). Wczorajsze drugie z rzędu posiedzenie parlamentu czeskiego było znowu widownią burzliwych zajść. Posłowie słowackiego stronnictwa ludowego, węgierscy, oraz niemieccy, **obrzucili ławę ministrów stosami papierów.** Premjer Svehla usiłował wygłosić przemówienie, **ale słowa jego ginęły zupełnie w ogólnej wrzawie.**

Sprawa zamierzonego zaprowadzenia stanu oblężenia w Niemczech

Berlin, 19 grudnia (PAT). W związku z zaostrzeniem się kryzysu gospodarczego mówiono tu od kilku dni w różnych kołach **o możliwości ogłoszenia w Niemczech stanu oblężenia.** O ile wiadomo, fakta przedstawiają się w sposób następujący: W ministerstwie spraw wewnętrznych, na czele którego stoi minister Reichswehry, **była w rzeczy samej rozważana sprawa ogłoszenia stanu oblężenia na wypadek rozruchów.** W ministerstwie spraw wewnętrznych odbyła się z inicjatywy komisarza Rzeszy do spraw bezpieczeństwa publicznego pułkownika Kuenzera narada w tym przedmiocie z rządami poszczególnych krajów związkowych Niemiec. Pruski rząd zajął na tej konferencji wyraźnie **negatywne stanowisko.** Na skutek tego stanowiska minister spraw wewnętrznych **porzucił na razie swój plan.**

Przemysłowcy, bankierzy i kupcy francuscy poręczają część pożyczki dla Francji w wysokości 10 miljardów fr.

Według »Petit Parisien«, grupa wielkich **przemysłowców bankierów i kupców** z północnych departamentów Francji, wystosowała do prezydenta Doumergue'a, premjera Brianda i ministra finansów Doumera, projekt sanacyjny, według którego **przedsiębiorstwa wnioskodawców miałyby służyć jako część gwarancji dla ewentualnej pożyczki zagranicznej lub wewnętrznej w wysokości 10 miljardów franków.**

Pożyczka wewnętrzna miałaby być uzyskana z dziesięcioprocentowego dodatku do podatku obrotowego, któryby obciążył cały przemysł francuski.

Mussolini podda się operacji

Berlin, 19 grudnia (PAT). »Vossische Ztg.« donosi z Rzymu, że Mussolini **podda się wkrótce operacji z powodu obaw krwotoku wątroby.** Operacja ta była już dawno postanowiona, ale ciągle ją odraczano, ponieważ Mussolini nie mógł się zdecydować komu powierzyć przez ten czas **zastępstwo.**

CHLORODONT CHLORODONT

Dział ekonomiczny

— **Nowe znaczki stemplowe po 40 i 50 groszy zostaną puszczone w obieg** z dniem 25 bm.

— **Dochody państwa w październiku wynosiły łącznie 138,340.273,** natomiast rozchody wyniosły w tym miesiącu 133,633.071. Nadwyżka dochodów nad rozchodami wynosi zatem w tym miesiącu blisko 5 miljonów złotych.

— **Konferencja międzyministerjalna w sprawie kalkulacji towarów importowanych,** płaconych w walutach obcych, która będzie miała na celu ustalenie, jak kupcy, sprowadzający z zagranicy towary, mają kalkulować w okresie wahań walutowych, nie szkodząc spożywcom, odbędzie się w dniach najbliższych.

— **Na targach żywnościowych warszawskich w ostatnich dniach na ogół ceny nie uległy zmianie.** Ceny nabiału i mięsa kształtowały się zniżkowo, mąka pszenna podrożała. Na targu węglowym podaż dostateczna.

— **Giełda wiedeńska rozpoczęła notowania czerwońca sowieckiego.** Kurs czerwońca ustalono na 36.54, co świadczy o znacznem obniżeniu wartości nominalnej waluty sowieckiej.

— **Obecny stan uruchomienia łódzkiego przemysłu włókienniczego** wynosi w dziale przemysłu wełnianego 42.15 procent, w dziale bawełnianym 36.25 procent.

DZIAŁ GIEŁDOWY

DZIŚ W OBROTACH PRYWATNYCH DOLAR SŁABSZY.

Kraków, 19 grudnia.

Dziś w obrotach prywatnych zaznaczyła się dla walut i dewiz tendencja zniżkowa. Towaru dużo bez chęci nabywania. W Krakowie kurs dolara 10.10 w towarze, 9.70 w placeniu. W Warszawie 9.70 towar, Katowice 10 towar, płacą 9.70. Lwów mniej więcej na tym samym poziomie, co Kraków. Obroty u nas bardzo małe.

Warszawa, 19 grudnia.

Akcje: **Bank Handlowy 2. — Bank Zw. Sp. Zar. 4.25. — Starachowice 1.10. — Żyrardów 7.10. — Haberbusch 5. — Nobel 1.40. — Ursus 0.52.**

Zurych, 19 grudnia. PAT. Zamknięcie giełdy. Paryż 19.55, Londyn 25.12.5, Nowy Jork 5.17.7, Belgja 23.47, Włochy 20.89, Hiszpanja 73.35, Holandja 208, Berlin 1.23.3, Wiedeń 73, Sztokholm 138.75, Oslo 104.65, Kopenhaga 128.50, Sofja 3.77½, Praga 15.35, Budapeszt 0.72.6, Białogród 9.18.5, Ateny 5.90, Konstantynopol 2.75, Bukareszt 2.40.5, Helsingfors 13.05, Buenos Aires 214.50 Tenedencja spokojna.

Po zamknięciu kroniki

Niezwykły wybuch gazów w Lublinie

A. W. donosi z Lublina:

Dzisiaj przed południem na placu obok Bramy Krakowskiej nastąpił silny wybuch gazów, które się nagromadziły w studzience telefonicznej. Wybuch ten wyrzucił wysoko w powietrze płytę betonową, przykrywającą studzienkę, która to płyta, spadając, rozbiła się na drobne kawałki, na szczęście nie raniąc nikogo. W pobliskich domach wyleciały szyby z okien. Na miejsce wypadku przybyła komisja magistracka dla sprawdzenia przyczyn wybuchu.

MUZYKA KOŚCIELNA. W kościele św. Piotra w niedzielę, 20 bm., podczas mszy świętej o godzinie 12 w południe pełny zespół uczniów szkoły śpiewu prof. St. Bursy wykona szereg pieśni adwentowych na chór męski i mieszany w opracowaniu i pod kierunkiem prof. Bursy.

WŁAMANIE. Dzisiejszej nocy włamali się nieznani sprawcy do gablotki Jakóba Finkelsteina przy ulicy Brodzińskiego i skradli towary galanteryjne, wartości około 500 złotych.

SPŁOSZONE KONIE. Woźnicy Janowi Łobodzie z Kościelnik spłoszyły się w ulicy Starowiślnej konie, któremi powoził i poniosły. Pędząc przez ulicę, wybiły szybę w dorożce Jana Barana, poczem jednak zatrzymano je.

ZAOPATRZYŁA SIĘ W BIELIZNĘ. Zbigniew Olszewski doniósł pod „Telegraf", że służąca jego, Magdalena Kinta, odchodząc ze służby, skradła bieliznę damską znaczniejszej wartości.

Od ca 30 lat istniejąca
PAROWA FABRYKA WÓDEK W PRĄDNIKU CZERWONYM
Na święta! (dawniej POZNAŃ — TENCZYNEK — ZWIERZYNIEC) Na święta!
ROMANA MARCZYŃSKIEGO
TELEFON 77. Sp. z ogr. odp. TELEFON 77.
poleca swe wyroby po cenach stosunkowo do ich jakości bardzo niskich. — Pewnym P. T. Odbiorcom hurtownym udzielamy nadal kredytów.

DROBNE OGŁOSZENIA

Kupię kasę ogniotrwałą i meble biurowe wykwintne i zwykłe, za gotówkę. Oferty z podaniem ceny do administracji „Nowej Reformy" pod „Meble". 2114

CZYTAĆI CZYTACI
JABŁKA
deserowe znane antonówki, cyganki, kamionki wysyłam począ kosz 10 kg opłatnie zł 10 za pobraniem. Owies wyborowy. Opakowanie zabezpieczone przed mrozem.
Adresować: 2076
ST. WÓJCIKIEWICZ
Prozoraki, ziemia Wileńska.

Nowo otwarta pracownia nożowniczo-szlifierska „SZYBKOŚĆ" pod firmą Józef Zubikowski Kraków, pl. Marjacki 9. Przyjmuje do ostrzenia i reperacji, brzytwy, nożyczki noże, scyzoryki, maszyny do mięsa i t. p. ręczę za staranne i punktualne wykończenie reperacji. 1966

Matki!
Żądajcie w aptekach i drogerjach hygienicznej przysypki dla dzieci
„Puder Dzidzi"
(z kogutkiem)
utrzymujący ciało dziecka w zdrowiu i czystości. 1932

Najtańsze kapelusze, czapki i przybory. Przyjmuje przeróbki. Magazyn mód Heleny Popiel, Kraków, Florjańska 3. 1784

Za używane sztuczne zęby płaci najwyższe ceny, zegarmistrz Landau. Kraków, Sienna 27, 2000

Krawcowa szyjąca kostjumy płaszcze i suknie poleca się do domów prywatnych. Zgłoszenia do Adm. N. Reformy pod „Sumienna" 2081

Garnitur salonowy, oryginalnie inkrustowany z lustrem i bibljoteczką sprzedam natychmiast. Basztowa 12, sklep, telef. 4107. 2102

„OLLA" najlepsza hygien GUMA pełna gwarancya Wszędzie do nabycia.
„Olla" w jakości przedwojennej gwarancja za każdą sztukę.
1795

Pokój umeblowany do wynajęcia. Wiadomość: ul. Filarecka 15. 2060

NA ŚWIĘTA
przyjmuje wszelkie zamówienia świąteczne do dnia 22-go grudnia włącznie
CUKIERNIA
KAZIMIERZ DANEK
dawniej Z. Majewski
KRAKÓW, UL. KARMELICKA 13
2091

Rynek gł. 34 KRAKOW Pałac Spiski
A. HAWEŁKA
Dzierżawca: STANISŁAW PEC
2074
Bufet i sala do śniadań
w nowootwartym pięknym lokalu poleca:
przekąski zimne i gorące w największym wyborze, kuchnia gorąca. — Wszelkie napoje w najlepszym gatunku (wina francuskie i węgierskie na szklanki). — Piwo i porter wyłącznie żywieckie. — Kompletne dostawy dla śniadań, bankietów, wieczorków i wesel.

PODARKI NA GWIAZDKĘ!
Zegary, zegarki, budziki wszelkiego rodzaju, szwajcarskie, pierścionki, kolczyki, łańcuszki, medaliki, papierośnice srebrne i alpacowe, poleca po cenach konkurencyjnych firma
S. Bertram, Kraków, plac Matejki 5
(naprzeciw pomnika Władysława Jagiełły). 2008

NA ŚWIĘTA! NA ŚWIĘTA!
polecamy
ZNAKOMITE PIWO WARSZAWSKIE
Haberbusch i Schiele
do nabycia po cenach browarniczych w sklepie:
Kraków, ul. Jagiellońska 8, telefon 3208.
Dostawa do domu! 2092

Ożenek!
Bogate panie zagranicą, posażne niemieckie damy wyjdą zamąż za panów, nawet nie posiadających majątku.
Informacyj udzieli natychmiast Stabrey, Berlin, Postamt 113.
Uprasza się o niemiecką korespondencję
1842

ŁYŻWY
saneczki, narty w wielkim wyborze i najniższej cenie nadeszły 2085
PARAFINSKI, KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 14

NA ŚWIĘTA!
Strucle, babki, herbatniki deserowe i wszelkiego rodzaju pieczywo, znane ze swej dobroci, przyjmuje zamówienia
„ZŁOTY UL"
KRAKÓW 2110 BRACKA 17

Żądajcie wszędzie
tylko
wszechświatowej marki
HELSINGBORG
TRE TORN
Kalosze i Śniegowce
Tretorn
NAJLEPSZY WYRÓB
TRETORN
2005
najlepsze i najtrwalsze
śniegowce i kalosze
Wykwintne fasony. Najwyższy gatunek.

Zapiski literackie

— WŁODZIMIERZ TETMAJER: „Przeznaczenie". Wydawnictwo komitetu Fundacji Tetmajerowskiej. Wydanie pośmiertne, z przedmową Bolesława Pochmarskiego. Odbito w Drukarni Narodowej w Krakowie.

Jest to bogaty zbiór utworów poetyckich Włodzimierza Tetmajera, nieznanych dotąd poza drobnymi fragmentami, a wydanych obecnie papierów pośmiertnych artysty, staraniem Komitetu Fundacji Tetmajerowskiej, powołanego dla zebrania środków na ufundowanie sali imienia Włodzimierza Tetmajera w powstać mającem Muzeum Narodowem w Krakowie. Zanim omówimy szerzej to wydanie pośmiertne, opracowane według wskazówek pozostawionych przez autora swej rodzinie, a stawiające tego gorącego patrjotę-artystę w nowem świetle, jako płomiennego patrjotę poetę narodowego, zaznaczyć tu należy, że tom poezyj Wł Tetmajera dedykowany pamięci syna poety, poległego na wojnie z bolszewikami, obejmuje obszerny cykl utworów, poświęconych poległym żołnierzom polskim, między innymi wizyjny poemat „Termopyle", oraz szereg rapsodów o mesjanicznem podłożu, brzmiących jakby przykazania narodowe. Tom, wydany bardzo starannie, a pojawiający się w okresie drugiej rocznicy zgonu autora, nadaje się szczególnie do bibljotek żołnierskich i bibljotek szkolnych, oraz do czytelni włościańskich. (lg.)

Informacje przemysłowe i handlowe

BUDŻETY POLSKI OD ROKU 1922. Poniżej podajemy zestawienie budżetów państwa polskiego od r. 1922. Zestawienie to jest wielce charakterystyczne. W r. 1922 wydatki państwowe wyniosły 657 mil. zł, przy dochodach, wynoszących 420 mil. zł. — W r. 1923 wydatki rosną znacznie, dochodząc do 962 mil. zł. Równocześnie na skutek inflacji dochody państwa spadają do 414 mil. zł. W r. 1924 wydatki dochodzą przy szalonym nacisku śruby podatkowej do 1.599 mil. zł, dochody 1.703 mil. zł. — W r. 1925 fikcyjnie ustala się wydatki na 2.105 mil. zł, preliminując 2.175 mil. zł dochodów. Jak się jednak okazało, państwo nie jest w stanie unieść tak znacznego ciężaru wydatków. Niedobory starano się pokrywać tzw. dochodami nadzwyczajnemi. — Na r. 1926 p. Grabski preliminował w wydatkach 1.887 mil. zł w dochodach 1.889 mil. zł. — Obecny min. skarbu, p. Zdziechowski postanowił budżet zrównoważyć na poziomie 1.400 mil. zł. — Przyszłość pokaże, czy pozostaje w stosunku do osłabionej gospodarczo siły podatkowej społeczeństwa, nowy, zredukowany preliminarz budżetowy.

KRYTYCZNA SYTUACJA ŁÓDZKIEGO ŚREDNIEGO PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO. Niżej podane cyfry ilustrują najlepiej krytyczną sytuację, w jakiej znajdują się średnie przedsiębiorstwa łódzkie, zrzeszone w Krajowym Związku przemysłu włókienniczego. Normalnie, t. j. 6 dni w tygodniu pracuje 37 fabryk, zatrudniających 2.572 robotników. 5 dni — 13 fabryk, zatrudniających 520 robotników, 4 dni — 26 fabryk, zatrudniających 1.520 robotników, a wkońcu 3 dni w tygodniu pracuje 48 fabryk, zatrudniających 2.216 robotników. Liczba zamkniętych ostatnio fabryk powiększyła się o 5, tak, że obecnie nieczynnych jest ogółem na 245 fabryk, które prowadzą dokładną statystykę stanu zatrudnienia — 121 przedsiębiorstw, w których pracowało 6.812 robotników. Naogół więc liczba bezrobotnych w średnim przemyśle włókienniczym wynosi około 50% ogólnej ilości. W związku z tą sytuacją odbyła się wczoraj specjalna konferencja średnich przemysłowców włókienniczych.

WYWÓZ BYDŁA ROGATEGO Z POLSKI W I-SZEM PÓŁROCZU B. R. Wywóz bydła rogatego w pierwszem półroczu b. r. zajmuje poważną pozycję w naszym eksporcie i wykazuje w stosunku do r. z. znaczne zwiększenie. Na pierwszem miejscu stoi Czechosłowacja, do której wywieziono 31.065 sztuk, wobec 893 sztuk w analogicznym okresie roku zeszłego. Do Austrji wywieziono w tymsamym czasie 4.552 sztuki, wobec 84 sztuk, do Niemiec 1.038 sztuk, wobec 683 sztuk w okresie styczeń—czerwiec roku 1924. Zwiększył się również wydatnie wywóz do innych krajów, wynosząc w okresie sprawozdawczym 4.753 sztuk, wobec 44 sztuk. Ogółem wywieziono 41.390 sztuk, wobec 1.704 sztuk w pierwszem półroczu 1924.

ZARZĄDZENIA PRZECIW ZŁOTEMU W WIEDNIU. — Austrjacki Nationalbank zawiadomił wszystkie banki i domy bankierskie, biorące udział w clearingu dewizowym, że przekazy na Warszawę powyżej 10 tysięcy złotych mogą być dokonywane tylko telegraficznie, a nie listownie, jak do tej pory. Jednocześnie termin dostawy przekazów na Warszawę skrócono z 5 na 2 dni, bez prawa ewent. prolongowania. Te surowe zarządzenia Banku austr., które motywowane są stopniową dewaluacją złotego i koniecznością obrony interesów handlu austrjackiego, są oceniane naogół jako zbyt radykalne.

POLSKA PRODUKCJA PARAFINY POKRYWA *60% ZAPOTRZEBOWANIA* NA KONTYNENCIE. W swoim czasie zawarta była umowa między polskimi a angielskimi eksporterami parafiny o podział rynków europejskich. Polsce zastrzeżono między innemi pokrycie 60% kontyngentu, opartego na konsumcji parafiny w r. b. — W sprawie tej bawiła niedawno w Anglji delegacja polskich rafinerów w osobach pp.: dyrektora Waligóry i Fuerstenberga, która uzyskała ze strony angielskiej zmianę umowy w duchu dla Polski korzystnym. Grupa angielska, która pokryła już 40% tegorocznego kontyngentu francuskiego, zgodziła się wstrzymać dalszą sprzedaż parafiny we Francji do końca b. r., aby w ten sposób dać możność polskim eksporterom pokrycia reszty.

SYTUACJA W HUTNICTWIE POLSKIEM. — Kryzys gospodarczy odczuły narazie huty woj. śląskiego, które po założeniu syndykatu badają starannie stan zadłużenia dłużników, woląc nie narażać się na straty w razie jakichkolwiek wątpliwości co do otrzymania pieniędzy. — Natomiast w województwie kieleckiem zaszła w działalności hut zmiana na lepsze, i to mimo, że huty woj. śląskiego od wybuchu wojny celnej z Niemcami skierowały swą ekspanzję nieomal wyłącznie na targi wewnętrzne. Ogólne spożycie żelaza na ziemiach polskich wykazuje w r. 1925 poważny wzrost. I tak podczas gdy w r. 1924 skonsumowano 381.434 ton, to w r .1925 — 533.209 ton.

WYCOFANIE NIEMIECKICH 10-MARKOWYCH BANKNOTÓW RENTOWYCH. W Nr 277 dziennika urzędowego Rzeszy niemieckiej (Reichsanzeiger) z dnia 26 listopada ogłoszonem zostało obwieszczenie o wycofaniu z obiegu 10-markowych banknotów rentowych (Rentenbankscheine) bez wizerunku głowy z datą 1 listopada 1923 r.

Wymienione banknoty mają obieg, t. j. mogą być wpłacane w kasach publicznych do 31 grudnia 1925 r. Do dnia zaś 30 kwietnia 1926 r. mogą być przedkładane do wymiany w Banku Rzeszy na inne ustawowe środki płatnicze. Po upływie terminu 30 kwietnia 1926 r. tracą powyższe banknoty swą wartość i nie będą już przyjmowane do zamiany ani też nie będzie za nie płacone odszkodowanie przez niemiecki Bank Rentowy.

PIANINA NA RATY
WŁ. BOLOŃSKI, dawniej Z. Raba, Kraków, Rynek gł. 34
Pałac Spiski. 1928

U schyłku „Roku Świętego"

Za kilka już dni skończy się „Anno Santo" i znów wśród ceremonji takich, jakie towarzyszyły rozpoczęciu się tego roku, zamurowana będzie na ćwierćwiecze „Porta Santa" katedry św. Piotra.

Dotychczas nie zestawiono jeszcze i nie ogłoszono liczb ostatecznych przypływu turystów i pielgrzymów do Wiecznego Miasta podczas tego roku, częściowe jednak dane statystyczne, tyczące się ruchu na kolejach włoskich, wykazują, że przypływ obcych do Rzymu, wynoszący zwykle około 300.000 osób rocznie, zwiększył się podczas Roku Świętego przeszło trzykrotnie, w roku więc tym ściągną do Rzymu zapewne z górą miljon turystów i pielgrzymów.

Jednym z najbardziej interesujących był pociąg pielgrzymi parlamentarzystów austrjackich, którzy przybyli do Rzymu pod przewodnictwem kanclerza, ks. Seipla. A tak się zdarzyło, że jednocześnie bawiła w Rzymie pielgrzymka polityków i arystokratów węgierskich pod przewodnictwem arcyksięcia Albrechta, ubiegającego się dzisiaj, jak wiadomo, o tron węgierski. Dla obu tych pielgrzymek Ojciec św. odprawił mszę św. Z jednej więc strony głównej nawy katedry klęczeli Austrjacy, z drugiej zaś Węgrzy, do niedawna jeszcze członkowie jednej wielkiej monarchji, a dziś przedstawiciele dwóch drobnych państewek.

Pod względem politycznym niemniej interesująca była pielgrzymka katolików skandynawskich, którzy poraz pierwszy od szesnastego stulecia ściągnęli gromadnie do Rzymu.

Wielkie wrażenie sprawiła ogromna pielgrzymka irlandzka, która zjechała do Rzymu ze wszystkimi biskupami irlandzkimi i prezesami dziewięciu prowincyj irlandzkich na czele.

W strojach ludowych przybyli do Wiecznego Miasta przedstawiciele włościaństwa polskiego i litewskiego.

Niemcy dostarczyły całego szeregu licznych pielgrzymek.

Charakter międzynarodowy miała pielgrzymka kształcącej się młodzieży. Uczestniczyło w niej 12.000 studentów i studentek uniwersytetów różnych krajów.

Według danych statystycznych włoskiego urzędu pocztowego, liczba telegramów, wysłanych w ciągu tego roku z Włoch, wzrosła o sześć miljonów, liczba listów i pocztówek wzrosła dwukrotnie, a pakietów pocztowych o 30.000 sztuk.

Rok Święty kończy się w dzień Bożego Narodzenia. Wieczora poprzedniego, Ojciec św., odziany w ornat uroczysty i niesiony na tronie, wkroczy raz jeszcze do katedry przez Porta Santa i odprawi nieszpory. Po rozlicznych ceremonjach religijnych i modlitwach, uroczysta procesja, przy współudziale wszystkich kardynałów, skieruje się znów do Porta Santa.

Przyniesiony tam papież poświęci przedewszystkiem wszystkie przygotowane do zamurowania wrót narzędzia i materjały, następnie zaś, ukląknąwszy opasany rodzajem fartucha, położy złotą kielnią, wśród przepisanych modłów, pierwszą warstwę wapna z utkwionemi w niej monetami pamiątkowemi, a odłożywszy kielnię, przykryje wapno własnoręcznie trzema pierwszemi cegłami. A gdy po tej ceremonji murarze zabiorą się do pracy, procesja papieska pociągnie z powrotem przez olbrzymią świątynię, zanim zaś opuści ją, Święte Wrota będą już zamurowane.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI

Przewodnik handlowy i informacyjny po Krakowie
Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

Aparaty i przyb. fotogr.
Warszawski Skład przyborów fotograficz. Szewska 2. Tel. 1428

Banki
Bank Małopolski S. A. Zakład główny w Krakowie, Rynek gł. 25 załatwia wszelkie czynności bankowe.
Powszechny Bank Kredytowy S. A. we Lwowie. — Oddział w Krakowie, Rynek gł. 35. (Krzysztofory) Tel. 2166 i 4124. załatwia najkorzystniej wszelkie czynności bankowe oraz przekazy na wszystkie miejscowości kraju i zagranicy.

Cukiernie
P. MAURIZIO
Rynek główny 38

Fortepiany
BECHSTEIN
H. SMOLARSKA
Kraków, ul. Szewska 9. Tel. 4385.
JÓZEF WITEK
zawodowy mechanik, stroiciel fortepianów, kier. Wytw. fortepianów B. Gabryelska, ul. Stolarska L. 6. Telefon 389

Gramofony
Wielki wybór płyt i gramofonów najnowszej konstrukcji angielskie, z marką „Głos swego pana"
Józef Weksler
Kraków, ul. Florjańska 25

Futra
A. JACHIMSKI
ul. Grodzka 14—16
Telefon 4726.
Futra firmy K. i R. Moor
uznane za najlepsze, najtrwalsze i najtańsze
Kraków, Grodzka 13. Telefon 17
Pracownia i skład futer
T. SIERPINSKI
ul. Florjańska 32 Telefon 3564

Herbata
Herbata z „Rączką"
Jaljasz - Grosse
Sp. z o. o.
Kraków
Rynek gł. 34

Hotele
HOTEL POD RÓŻĄ
FLORJAŃSKA 14
TEL. 2263. TEL. 2263

Informacje
Ważne dla bruttowców!
Biuro informacyjne dla spraw udziałów naftowych
znajduje się:
ul. Krzywa L. 3, II. piętro.
Udziela informacyj fachowych dla posiadaczy udziałów naftowych t. zw. brutto i netto.
Godziny urzędowe w dni powszednie od 3—6 po południu.

NOWA REFORMA
jedyny dziennik popołudniowy w Krakowie, województwie śląskiem i zachodniej Małopolsce, przynosi najświeższe wiadomości telegraficzne, telefoniczne i iskrowe, oraz ostatnie notowania giełdowe
i jest już w godzinach popołudniowych lub wieczornych w dniu opuszczenia prasy do nabycia:
W księgarniach kolejowych Tow. „Ruch" lub w agencjach dzienników.
W Trzebini o godzinie 14·55.
W Szczakowej o godzinie 15·28.
W Mysłowicach o godzinie 15·52.
W Katowicach o godzinie 16·13.
W Oświęcimiu o godzinie 16·30.
W Dziedzicach o godzinie 17·12.
W Bochni o godzinie 16·36.
W Tarnowie o godzinie 17·32.
W Rzeszowie o godzinie 19·41.

Księgarnie składy nut
Gebethner i Wolff
Rynek gł. 23
książki, nuty, pisma krajowe i zagraniczne.
Księgarnia i skład nut MARJI SKULSKIEJ
Kraków, ul. Szewska L. 20
poleca w wielkim wyborze książki dla dzieci i młodzieży

Konfekcja damska
D. SCHREIBER
Kraków, Florjańska 32, telef. 3215
Magazyn mód, strojów damskich poleca ostatnie nowości jesienne, jak również plusze, aksamity, welwety, velour, chiffon i brokaty. Crepe de chine.

Naczynia
Urządzenia kuchenne, domowe i różne nowości
A. SATTLER
GERTRUDY 24. TEL. 4162.

Panowie
PANOWIE!
Światowo znana marka! Gwarancja na każdą sztukę!
DANOR
TRADE-MARK REGISTERED
Do nabycia we wszystkich aptekach i drogerjach.
Sprzedaż hurtowna u firmy:
SPIHO
Spółka z ogr. odp.
Kraków, Mikołajska 9, tel. 4316

Przybory piśmienne
R. ALEKSANDROWICZ
Basztowa 11. — Tel. 311 i 4064
Magazyn przyborów biurowych

Likiery
Fabryka najprzedniejszych likierów
ERVEN LUCAS BOLS
Rok zał. 1575
Żądać wszędzie!

Ślusarnie
Wózki dziecięce, łóżka żelazne składane, studenckie, łóżka polowe tapicerowane, sprzedaje i wszelkie roboty ślusarskie przyjmuje
Gołębiowski, ul. św. Tomasza 17

Ubezpieczenia
Towarzystwo ubezpieczeń na życie
„FENIKS"
UL. GERTRUDY 8.

Wody mineralne
WYSOWA
woda lecznicza według orzeczenia lekarzy tej samej jakości co selterska, emska i szczawnicka, przeciw katarowi dróg oddechowych do nabycia we wszystkich aptekach i drog.

Węgiel górnośląski
„SILCARBO"
Zjednocz. kopalnie górnośląskie
Składy: ulica Pawia, telefon 1390
dostarcza hurtownie i detalicznie furami pierwszorzędny węgiel górnośląski z własnych kopalń

Witraże
OSZKLENIA
SZKŁA, LUSTRA, RAMY
F. ZAJDZIKOWSKI
ul. św. Jana L. 30.